Zaterdag 6 Juli 1946 | DAGBLAD | 63ste Jaargang No. 4853

AMIGOE DI CURACAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1838. Postbus 80, Willemstad Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Da Costa Gomez seint ons:

„Regeringsverklaring heden aanvaardt ons standpunt"

Molotov gooit weer roet in het eten.

Yvon Petra - kampioen van Wimbledon

VOLGENDE ATOOMBOM OP 25 JULI.

Vice Admiraal M.W.P. Blandy heeft 25 Juli vastgesteld als de voorlopige datum voor de ontploffing van de tweede atoombom bij Bikini. Deze bom zal even onder water tot ontploffing worden gebracht. Op 19 Juli is er een algemene repetitie. Blandy schatte, dat een vloedgolf van 25 meer hoogte zou ontstaan, welke waarschijnlijk over Bikini zou heengaan. Ook verwacht hij, dat zich een radio-actieve wolk zal vormen als gevolg van het water dat in de lucht geworpen wordt. De schepen zouden erdoor aangetast kunnen worden. (Aan boord van de Mt. McKinley, (AP) 5.7).

COMMUNISTISCHE AANVAL.

Het Helleense Parlement werd ingelicht, dat een bende van 150 Communisten de troepen welke gekampeerd waren nabij Kilkis beoosten Thessaloniki heeft aangevallen en zeven soldaten doodde. De nieuwsbladen zeiden, dat de aanval volgde op een betoging van honderden vrouwen en kinderen, die van de soldaten eisten, dat zij hun wapenen zouden wegwerpen en meeschreeuwen: „Wij zijn Democraten". (Athene, (AP) 6.7).

MORGEN VERKIEZINGEN IN MEXICO.

Het Mexicaanse nieuwsblad „Excelsior" zeide in een hoofdartikel, dat Miguel Alemán, de regeringscandidaat, de verkiezingen van Zondag zal winnen.

Het blad, dat een middenkoers volgde tijdens de campagne, zeide, dat Alemán Ezequiel Padilla, den oud-Secretaris van Buitenlandse Zaken, zal verslaan doordat Alemán de steun heeft van de machtige politieke organisaties en er geen ernstige critiek is op het regime van den uitgaanden President. (Mexicostad, (AP) 6.7).

ARGENTINIË WIL DE FALKLAND-EILANDEN.

Het Britse Departement van Buitenlandse Zaken wilde geen commentaar leveren op de petitie van de Argentijnse Kamer van Afgevaardigden aan de regering om de interventie van de Verenigde Naties te zoeken voor de teruggave van de Falkland-eilanden aan Argentinië. De Falkland-eilanden staan thans onder Britse souvereiniteit. (Londen, (AP) 6.7).

NAAR EEN ARABISCHE OPSTAND?

De mogelijkheid van een Arabische opstand in Palestina, geholpen door de Arabieren uit de naburige staten wordt overwogen door bevoegde kringen. Men zegt, dat Groot Britannië de Arabieren niet met geweld zou kunnen onderdrukken en zelfs niet zou willen trachten zulks te doen. Naar men zegt is er niet veel dat wijst op een intensieve activiteit van de zijde der Sovjet-Unie in Palestina. Doch in Britse kringen vreest men, dat de Sovjet Unie de opwinding over het Heilig Land zal aangrijpen om de meningsverschillen tussen Groot Britannië en de Verenigde Staten ten aanzien van de Palestijnse politiek groter te maken. (Londen, (AP) 6.7).

AFHANISTAN WIL LID WORDEN.

Afghanistan heeft een aanvraag ingediend voor het lidmaatschap van de Verenigde Naties. Afghanistans indiening is de vierde waarover door de Veiligheidsraad moet worden beslist. De andere zijn van Albanië, Siam, en Buiten Mongolië, (New York, (AP) 5.7).

NOORDAMERIKAANS MEMORANDUM.

De Verenigde Staten hebben een memorandum ingediend bij de Atomaire Commissie der Verenigde Naties teneinde te vragen voor het internationaal bezit van alle uranium en thorium welke in de wereld geproduceerd wordt. (New York, (AP) 5.7).

GEEN EVACUATIE.

Een zegsman van het Italiaanse Ministerie van Binnenlandse Zaken ontkende een bericht uit Nice als zouden de Italiaanse autoriteiten reeds de grenszones van Briga en Tenda, welke door de Ministerraad aan Frankrijk werden toegekend, evacueren. (Rome, (AP) 6.7).

HET ONDERVOEDE ENGELAND.

Tijdens een debat in het Britse Lagerhuis met betrekking tot de broodrantsoenering zeide het conservatieve lid R. S. Hudson, oud-Minister van Landbouw: „Met uitzondering van Duitsland en Oostenrijk zullen wij waarschijnlijk het slechtst gevoede blanke volk ter wereld worden" (Londen, (AP) 3.7).

CHRISTELIJKE LEIDERS BESCHULDIGEN GROOT BRITANNIË.

Het Amerikaans Christelijk Palestina Comité heeft de volgende verklaring uitgegeven: „De ontsnapping van de ex-Mufti van Jeruzalem is opnieuw een schandelijk hoofdstuk in de geschiedenis van Engelands lafhartige houding om te sussen. Gedurende de afgelopen maanden is het zowel in dit land als in Europa een publiek geheim geweest dat de Mufti, Moslem-vertrouwensman van Hitler en tezamen met Himmler de ten-uitvoer-legger van de uitmoording der Joden, spoedig zijn Franse villa zou verlaten om zich naar een van de landen van de Arabische Liga te begeven.

„Het telegram van de United Press dat zijn aanwezigheid in het Nabije Oosten bevestigt, wijst duidelijk op de laag-bij-de-grondse toestand van intrige en gewetenloosheid, welke in de ministeries van Buitenlandse Zaken van op zijn minst twee der Westerse democratieën regeert. Het zou passender zijn voor deze Moslem-oorlogsmisdadiger om opgesloten te zitten in een gevangenis van Neurenberg, dan als overwinnaar door de straten van Damascus te paraderen, zoals de pers heeft bericht".

„Dat deze internationale vrijbuiter bovendien zijn „ontsnapping" heeft kunnen doen in een Brits vliegtuig wijst duidelijk op de onbeschaamde verachting, die men in het Brits Colonial Office heeft voor de idealen van rechtvaardigheid en democratie.

Het wijst er verder op, hoezeer Groot Britannië op dolle wijze tracht haar beleid ten uitvoer te leggen om de Arabische wereld tot anti-Joodse actie op te zetten, om aldus redenen te krijgen om de adviezen van het Anglo-Amerikaans comité inzake de toelating van 100.000 Joden in Palestina te negeren".

„Het Amerikaans Christelijk Palestina Comité, dat duizenden Christelijke kerken en wereldlijke leiders in dit land vertegenwoordigt, beschuldigt het Brits Colonial Office ervan medeplichtig te zijn aan het vertrek van den moorddadigen ex-Mufti. Het doet een beroep op de Christenen in het gebied en de omgeving van New York om zich aan te sluiten bij de grote protest-bijeenkomst, welke zal worden gehouden in Madison Square Garden op Woensdagavond 12 Juni, en om deze laatste manoeuvre als deel van een vooropgezet beleid van het Brits Colonial Office om de onmiddellijke immigratie in Palestina van 100.000 Joden voor onbepaalde tijd uit te stellen, openlijk af te keuren.

BEVIN EN DE 100.000.

PM schrijft: Op het ogenblik heeft Engelands politiek met betrekking tot Palestina zelfs niet meer de schim van een verontschuldiging. Bevin had de toestemming geweigerd aan de Joodse vluchtelingen om naar Palestina te immigreren omdat dit moeilijkheden met de Arabieren zou veroorzaken. Enige dagen later werd deze uitlating teniet gedaan door een invloedrijke Arabische woordvoerder. In een interview met Allen Raymond van de New York Herald Tribune heeft Abdul Rahman Azzam Pasha, secretaris-generaal van de Arabische Liga, verklaard, dat indien de Zionisten niet zouden aandringen op een uitsluitend Joodse staat in Palestina, „Wij Arabieren heel verheugd zullen zijn over hun onbeperkte immigratie".

TOESTANDEN IN ARABIË.

Op 7 Juni is door de „Non-Sectarian Anti-Nazi League" het verzoek gericht tot Byrnes om de diplomatieke erkenning van de staat Yemen, het zevende lid van de Arabische Liga, geen doorgang te doen vinden, „zolang als geen overtuigend bewijs is geleverd, dat in dit land de Slavernij is afgeschaft".

DE HEARST-PERS VALT BEVIN AAN.

De New York Journal-American alsmede de andere bladen van de Hearst-pers noemde Bevins toespraak te Bournemouth een „schimpen op de regering en het volk van de Verenigde Staten". Bevins bewering aangaande New York en Joodse immigratie wordt „een vuile en willekeurige laster op het Amerikaanse volk" genoemd. In een volgend hoofdartikel schrijft hetzelfde blad dat Joden en Arabieren in vrede kunnen leven ... indien „samenzwerende naties" geen spaak in het wiel steken.

NOG GEEN VOLLEDIG ACCOORD.

De bijeenkomst van de Ministerraad eindigde in een meningsverschil na besprekingen welke 3 uur en 45 minuten duurden. Volgens Senator Arthur Vandenberg zou Rusland belemmeringen in de weg gelegd hebben voor de bijeenroeping van de vredesconferentie. Molotov voerde aan, dat China niet moet worden uitgenodigd en drong er op aan, dat de regels van de procedure voor de conferentie moeten worden ontworpen en goedgekeurd door de ministers voordat de formele uitnodigingen worden aanvaard. (Parijs, (AP) 5.7).

C.P.N. HAD PECH MET DE INDIENING VAN EEN LIJST.

De communisten in Deventer hebben geen candidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen ingediend. Dit kwam doordat de secretaris in een mijnenveld terecht kwam. Het was dus een geval van overmacht.

Generaal Joseph Sepp Dietrich (11), Generaal Fritz Kramer (33) en Generaal Herman Priess (45) staan terecht te Dachau, Duitsland, op beschuldiging van oorlogsmisdaden.

Luitenant Generaal Geoffrey Keyes, de huidige bevelhebber van het Noordamerikaanse derde leger, legt een krans op het graf van wijlen Generaal George S. Patton Jr., den gewezen bevelhebber van het derde leger, te Hamm in Luxemburg.

het nieuws van vandaag

Curaçao's Da Costa Gomez heeft blij uit Den Haag geseind dat de „regeringsverklaring" het standpunt van de commissie aanvaardt. Blijkbaar doelt de Doctor op de verklaring die de Minister-President in de Tweede Kamer aflegde en wij in ons blad van gisteren publiceerden. Zij gaat over de wijzigingen „binnen de bestaande Grondwet" nog voordat de beslissingen van de Rijksconferentie feit geworden zijn. Gezien het ontbreken van verdere bizonderheden is er uiteraard nog weinig van te zeggen en kan men beter wachten tot deze er zijn.

Op de conferentie van Parijs is het weer spaak gelopen. Menging de laatste dagen blijkbaar te hard van stapel zodat Molotov het nodig oordeelde de verzending der uitnodigingen voor een algemene vredesconferentie op te houden. De Rus wil eerst de procedure voor de vredesconferentie gaan vaststellen — iets wat een hele tijd in beslag kan nemen — en dan zeide hij dat China niet mee mag doen. De vergadering van gisteravond welke bijna vier uren duurde, eindigde dan ook zonder dat men tot een accoord kwam.

De berichten met betrekking tot Palestina blijven ongunstig. In Britse kringen vreest men zelfs een opstand der Arabieren. Dat zou werkelijk een ernstige zaak zijn. Allerlei mogendheden zouden zich ermede gaan bemoeien en de Palestijnse vlam zou een wereldbrand ten gevolge kunnen hebben. Toevallig is hedenmorgen het Arabische Hoge Comité in Jerusalem bijeengekomen om de toestand te bespreken. Een lid verklaarde daarbij aan de Associated Press, dat men een verklaring van de politiek der Arabieren kan verwachten en een antwoord op Trumans aandringen om honderdduizend Joden naar Palestina te brengen.

In Hellas is de toestand ook nog lang niet rustig, volgens berichten uit Athene. Een bende Communisten heeft beoosten Thessaloniki een kampement van soldaten aangevallen en zeven manschappen gedood.

Naast al deze vervelende berichten is er ten minste nog ander nieuws, dat laat zien hoe personen van verschillende nationaliteiten ondanks hun wedijver toch verdraagzaam kunnen zijn. Yvon Petra van Frankrijk heeft het kampioenschap van het tennistournooi te Wimbledon behaald na den Australiër Geoff Brown in de finale verslagen te hebben. Doch men bleef even goede vrienden.

De Geschiedenis in Wording—XXIV

Streven naar Onafhankelijkheid

Palestina — land van zorgen.

Een van de moeilijkste internationale problemen, hoewel niet besproken op de conferentie der Grote Vier in Parijs, biedt Palestina. Het Heilig Land waar Joden en Arabieren een oude strijd voeren om er een eigen staat te vestigen, is de laatste weken weer het toneel van terreurdaden, razzia's en ontvoeringen geweest. De Britse troepen, die er nog steeds toeven om de rust te bewaren onder toezicht van den Hogen Commissaris Sir Alan Cunningham, zijn bizonder actief en schijnen een campagne te voeren om het ondergrondse verzet voor geruime tijd de kop in te drukken.

Vooraanstaande personages van het Joodse Agentschap, de officiële vertegenwoordiging der Joden, werden gevat en opslagplaatsen van wapenen in beslag genomen.

Het wil ons echter voorkomen, dat deze activiteiten het probleem niet zullen oplossen. Ten hoogste zal het tijdelijk iets rustiger worden, doch het zal in Palestina blijven broeien zolang niet een regeling gevonden wordt, die aan de verschillende groepen voldoet.

Wat den Joden vooral geprikkeld heeft is het feit, dat de Britse regering niet van plan schijnt om de aanbevelingen van de Engels-Noordamerikaanse commissie voor de immigratie van 100.000 Joden uit Europa uit te voeren. Voorts herinneren de Joden nog steeds aan de Balfour-verklaring, welke de vorming van een Joods Nationaal Tehuis in Palestina beloofde, welke belofte door 52 leden van de Volkenbond bekrachtigd werd. Het rapport, dat deze belofte niet wilde breken, wilde wel met nadruk vaststellen, dat Palestina geen exclusief Joodse staat kan en mag worden. Als argument daarvoor wordt niet alleen gewezen op de historische rechten van de Arabische bevolking in Palestina, maar vooral ook op het geheel bizondere karakter van Palestina als heilig land. In de toelichting op de derde aanbeveling van het rapport staat dan ook te lezen: „Wij verklaren daarom met nadruk, dat Palestina een heilig land is, evenzeer geheiligd voor den Christen als voor den Jood en voor den Mohammedaan; en omdat het een heilig land is, is het geen land, dat door enig ras of enige godsdienstige gezindheid met recht kan worden opgeëist als zijn eigendom en dat kan het ook niet worden.

Met dezelfde nadruk verzekeren wij, dat het feit, dat Palestina het Heilige Land is, het volstrekt onderscheidt van andere landen en dat het daarom aangewezen is op de toepassing van de voorschriften van de Broederschap der mensen en niet van die van enig nationalisme".

Omdat natuurlijk Palestina geen heilig land is voor de drie genoemde groepen om dezelfde redenen geeft dit het probleem een bizonder aspect en wordt het er zeker niet door vergemakkelijkt.

Terwijl de Christen het recht begeert om als pelgrim in het Heilige Land te mogen komen en de Mohammedaan in het bezit van dit land zijn overwinning gesymboliseerd zou zien, is het voor de Joden de zaak van zijn of niet zijn. Het feit van de vervolgingen der Joden in zo vele landen van Europa en het onder invloed daarvan weer toegenomen antisemitisme in andere werelddelen, versterkt het verlangen naar een eigen Nationaal Tehuis in het beloofde land in hoge mate. Voor de Joden betekent Palestina de belofte als volk hier op aarde te mogen bestaan. Doch de religieuze motieven zijn niet los te maken van de practische. Zonder dat de groepen dan ook met elkaar tegemoet komen en het land gezamenlijk trachten te besturen in volledige onderlinge verdraagzaamheid, zal Palestina een probleem blijven.

De Philippijnen onafhankelijk.

Is Palestina alzo nog ver van zijn onafhankelijkheid verwijderd, zo hebben wij in de afgelopen week gezien hoe een ander land, aan de andere zijde van de aardbol gelegen, dit doel heeft bereikt dat elk afhankelijk volk zich stelt. De Philippijnen zijn een republiek geworden.

Reeds in April van dit jaar heeft de regering der Verenigde Staten twee stappen gedaan met het oog op de onafhankelijkheidsverlening der Philippijnen, welke krachtens de bepalingen van de in 1934 door Roosevelt getekende Tydings-McDuffy wet op 4 Juli jongstleden een feit is geworden. Het Noordamerikaanse Congres heeft toen de Herstelwet en de Handelswet-Bell aangenomen om te tonen dat het de Verenigde Staten ernst is het onafhankelijk gemaakte land er boven op te helpen. Daar dit de eerste maal in de historie is dat een koloniaal, mandataire of op andere wijze onder een „moederland" staand gebied de vrijheid langs wettige wijze verkreeg, wordt hierdoor een praecedent geschapen.

De Herstelwet — the Philippine Rehabilitation Act — geeft den President der Verenigde Staten de bevoegdheid om uit de Noordamerikaanse schatkist desgevraagd aanvullende fondsen te autoriseren ter aanvulling van de 500 millioen welke onder de wet al worden toegestaan. Voor herstelwerkzaamheden na de verwoestingen door de Japanners is dit van groot belang met het oog op de openbare gezondheid de havens en verkeerswegen. Beoogt de Herstelwet de binnenlandse economie der Philippijnen, de Handelswet-Bell bedoelt de handel op te bouwen.

In de tweede helft van 1945 werd door een Noordamerikaanse commissie een onderzoek naar oorlogsschade ingesteld. Men bevond dat voor een waarde van $ 195.347.595 aan openbare bezittingen was vernield; voor $ 464.420.000 aan particuliere bezittingen; voor $ 125.000.000 aan goederen die toebehoren aan de R.K. Kerk en $ 14.000.000 aan kerkelijke goederen van andere.

Volgens de wet kan er thans

$ 520.000.000 aangewend worden voor herstel. Een Oorlogsschadecommissie, waarin twee Noordamerikanen en één Philippijn aan te wijzen door den President der Verenigde Staten, zal deze gelden toewijzen: $ 400.000.000 voor particuliere goederen en $ 120.000.000 voor openbare goederen. Hoofdwegen zullen door de Noordamerikaanse Wegenadministratie worden verbeterd. De Leger-Genie zal de havens nemen. De Noordamerikaanse Openbare Gezondheidsdienst zal de hygiëne ter hand nemen. De Noordamerikaanse Maritieme Commissie zal kleine schepen beschikbaar stellen voor het verkeer tussen de eilanden, terwijl de Burger - luchtvaart - Commissie vliegverbindingen zal organiseren.

Zo spoedig mogelijk zal onder de Handelswet-Bell de economie der Philippijnen hersteld worden. Een beperkte mate van vrij-handel met de Verenigde Staten is voorzien. Acht jaren kunnen Philippijnse producten belastingvrij ingevoerd worden in de Verenigde Staten, maar in 1954 zullen successievelijk invoerrechten worden geheven, te beginnen met 5% van de gewone taxe. Gedurende twintig jaren zal dit dan elk jaar met 5% omhoog gaan tot 1974, wanneer het volle tarief zal gelden. Zoals men weet geldt al sedert 1909 een mate van vrije handel tussen de Philippijnen en de Verenigde Staten. De langzame invoering van taxen maakt de overgang van wat een koloniale economie was naar de voldragen economie van een vrij volk gelei-delijk.

Verschillende fazen van het gewone leven in de Philippijnen zullen nog jaren lang de tekenen van de oorlog dragen. Het zal nog geruime tijd duren eer suiker hoofdproduct der Philippijnen, in belangrijke mate kan worden geproduceerd. De Japanners hebben de machinerieën weggesleept en vele fabrieksgebouwen vernield.

Vóór Pearl Harbour was driekwart van de Philippijnse handel gericht op de Verenigde Staten. De helft van de Philippijnse uitvoer naar de Verenigde Staten was suiker; de rest bestond uit touw, coco's, borduursels, parels en ananassen. Door de Handelswet-Bell zal het mogelijk zijn voor de Philippijnen om op een vóóroorlogse peil te leven.

Bij de plaats voor critiek inzake het Noordamerikaanse bewind in gebieden buiten de eigenlijke Verenigde Staten — Puerto Rico e.d. — blijkt uit de beide wetten, dat de Verenigde Staten, die voor het eerst in de geschiedenis een land de vrijheid geven, dat zij inzien dat zulk een daad nimmer een breuk mag zijn. De Philippijnen zelf zien dit eveneens in, getuige Manuel Acuna Roxas' houding tegenover de Verenigde Staten.

Apostolisch Vicarius prijst werk van de Ambachtsschool

„Curacao heeft meer degelijke vaklieden nodig," aldus Mgr. Verriet bij uitreiking getuigschriften.

Aan de 34 geslaagden van de Ambachtsschool St. Jozef wier namen wij Dinsdag jl. publiceerden, heeft Mgr. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, gisteren eigenhandig de getuigschriften uitgereikt.

In een gezellige sfeer en in aanwezigheid van den waarnemend Inspecteur van het Onderwijs Frater Canutus, voorts Frater Radulphus, Pater Brada, de heren Gecommitteerden, verschillende Fraters en Broeders, Directeur Johannes van Geelen, de leraren, bestuursleden en niet te vergeten de leerlingen van de school namen de geslaagden hun getuigschriften in ontvangst.

De Apostolisch Vicarius hield daarbij een toespraak waarin hij de leerlingen prees voor het uitstekend werk dat geleverd is in het afgelopen raar.

Allen zijn geslaagd en de resultaten zijn buitengewoon mooi. Dank komt hiervoor in de eerste plaats toe aan de heren leraren, die zich ten volle gegeven hebben aan hun werk. Vooral Directeur van Geelen, die zich inderdaad uitsloot voor de school, heeft eer van zijn werk en verdient het verlof dat hij spoedig in Nederland zal gaan genieten.

Onze Kerkvoogd prees de goede geest, die er heerst onder het lerarencorps, doch had ook woorden van lof voor de leerlingen, die zozeer hun best gedaan hebben. „Er moet mij echter iets van het hart", aldus Monseigneur Verriet.

„De Ambachtsschool bestaat al zoveel jaren, doch haar werk is veel te weinig bekend en wordt te weinig gewaardeerd. Ik zou wensen dat er tienmaal zoveel leerlingen waren en dat het corps leraren belangrijk kon worden uitgebreid. Duizenden gaan op de mulo-scholen, doch het aantal leerlingen van de ambachtsschool is slechts met tientallen te tellen. En toch is het aantal geslaagden van de mulo-scholen naar verhouding klein, terwijl op de ambachtsschool bijna allen slagen. Wat is mooier dan te werken met hoofd en handen? De ambachtsman ziet het werk groeien onder zijn handen en steeds krijgt hij meer voldoening over zijn werk. Curaçao heeft veel meer degelijke vaklieden nodig.

In het Rapport-Ellis lezen wij over de ambachtsonderwijs, dat dit nog moet worden uitgebreid. Ik ben dankbaar daarvoor, maar toch spijt het mij dat de heren geen enkel woord van waardering hebben voor hetgeen hier gepresteerd wordt. Niet alleen op de Ambachtsschool St. Jozef, doch ook op Scherpenheuvel en Brakkeput wordt werk verricht, dat niet gewoon weggecijferd kan worden. Denk eens aan alles wat op Scherpenheuvel aan de jongens geleerd wordt gedurende zoveel jaren. Voor dat alles is er geen enkel woord van waardering. Maar toch ben ik dankbaar dat er op het ambachtsonderwijs gewezen is. Wij hebben gedurende de laatste jaren moeten roeien met de riemen die wij hebben. Doch de riemen zijn deugdelijk gebleken en er is goed geroeid".

Na nogmaals dank gebracht te hebben aan allen die de prachtige resultaten hebben weten te bewerkstelligen besloot de Apostolisch Vicarius met dank te brengen aan den goeden God, die dit werk gezegend heeft. Die is de grondslag van alles. Tot de jongelui die thans de school gaan verlaten zeide Monseigneur Verriet te hopen, dat zij goede propagandisten voor het ambachtsonderwijs zullen zijn. „Weest propagandisten, niet alleen door woorden maar ook door daden. Weest flinke mannen die steeds hun plicht naar behoren vervullen. Dan zal men de ambachtsschool zien groeien en bloeien tot zegen van Curaçao. Beste jongens het ga u wel. Gods zegen ruste op uw arbeid".

Tot Directeur Van Geelen richtte de Apostolisch Vicarius nog een speciaal woord van afscheid. Directeur van Geelen heeft zich geheel gegeven aan de school. En men kan er zeker van zijn, dat hij zijn verlof in Nederland ook zal besteden om aldaar de inrichtingen te bezoeken en zich op de hoogte te stellen van alle eisen die in de moderne tijd het ambachtsonderwijs stelt.

„Departement van Onderwijs heeft aandacht voor ambachtsonderwijs", zegt Frater Canutus.

De waarnemend Inspecteur van het Onderwijs, Frater Canutus, sloot zich aan bij de woorden van den Apostolisch Vicarius en wenste zowel leraren als leerlingen geluk met het behaalde succes. Voor de tweede maal binnen de laatste maanden is hij in aanraking gekomen met een ambachtsschool. Op Aruba verklaarde hij op de school van de Lago reeds wat Monseigneur Verriet zeide. Er zijn zoveel mulo-scholen, doch hoe weinigen maken de tien jaren af.

Het percentage is zeer klein, zo klein dat Frater Canutus het niet wilde noemen, men zou er van schrikken. Als het mulo-diploma behaald is wordt men vaak klerk of schrijver. En ondanks het geringe percentage zijn er te veel klerken en schrijvers. Waar Curaçao gebrek aan heeft zijn jongelui die degelijke handenarbeid kunnen verrichten. Indedaad is er weinig waardering voor het ambachtsonderwijs,doch waardering is er zeker van het Departement van Onderwijs.

Frater Canutus zeide toevallig te weten, dat het Departement er veel aandacht aan besteedt. Zoveel mogelijk zal men helpen. Er is een nieuw gebouw nodig. Dat gebouw kan er best komen. De jongens die de school doorlopen hebben kunnen direct werk krijgen. De kroon op het werk van de ambachtsschool is dan ook om flinke mannen af te leveren. Frater Canutus besluit met Directeur van Geelen een goede reis en behouden terugkeer te wensen.

De Directeur prijst de leraren.

Directeur Johannes van Geelen nam hierop het woord om dank te zeggen voor de vele goede wensen. Op zijn beurt feliciteert hij de geslaagden. De punten zijn nog beter dan het vorig jaar. Doch men moet niet denken dat men nu volleerd is. Er zijn altijd mensen die een grotere kennis en routine hebben.

Men zal dus moeten luisteren naar wat de chefs zeggen. Goed zal het ook zijn indien de jongelui contact zullen onderhouden met de school. Laat men gerust nog eens aanlopen. Voorts hoopt de Directeur dat men in de toekomst niet bij de pakken zal gaan neerzitten. Er is een avondschool. Men moet verder studeren.

Den jongens die nog op school zijn wil de Directeur ook aansporen om hard aan te pakken. Vervolgens dankt hij den Apostolisch Vicarius, het schoolbestuur, de officiële instanties en Frater Radulphus, die bij zijn bezoek in Nederland zozeer gewerkt heeft voor de school. Het is jammer dat de aangezochte leraren niet direct mogen uitkomen wegens verschillende omstandigheden.

Stuk voor stuk noemt de Directeur dan de leraren die in zulk een goede geest en met zoveel toewijding werken om flinke vakmensen van de leerlingen te maken. De leraren hebben zich voor de volle 100% gegeven. Het is jammer, dat dit werk buiten niet altijd de juiste waardering geniet. Ook concierge De Wit en echtgenote krijgen een pluim en ten slotte worden de plaatselijke maatschappijen bedankt voor haar medewerking.

„De ambachtsschool levert prima vaklieden", aldus de heer Nederhorst.

De heer Nederhorst, die dan spreekt, moet opmerken dat de mening als zouden de gediplomeerden van de ambachtsschool maar als half worden aangenomen niet juist is. Hij weet ook van andere werkgevers, dat de diploma's van de ambachtsschool als volwaardig worden beschouwd en dat de jongelui die afgeleverd werden steeds prima zijn geweest. Op het hele eiland worden zij als uitmuntende vaklui beschouwd.

Directeur Van Geelen merkt op, dat hij ervan overtuigd is, dat de maatschappijen de geslaagden van de ambachtsschool als volwaardig beschouwen en men de jongens gaarne wil. De maatschappijen schreeuwen als het ware om hen. Op het oog heeft hij de „loslopende personen" die steeds op de ambachtsschool afgeven.

Leraar Van Kanten prijst den Directeur.

De heer Wim van Kanten, die reeds tien jaren aan de ambachtsschool verbonden is geweest, wijst er in een interessante toespraak op hoeveel de school te danken heeft aan Directeur van Geelen.

„De heer Van Geelen", zo zegt hij, „is dezelfde gebleven als toen ik hem voor het eerst ontmoette nadat hij pas uit Nederland was aangekomen. Wij tropenlingen verwachten van de Nederlanders, wanneer zij pas hier arriveren, dat zij zullen veranderen. Doch de heer Van Geelen heeft een degelijke verwachting gelogenstraft. Hij werkte steeds hard en spande zich zozeer in dat ik hem heb moeten waarschuwen: 'Man, als je zo door gaat krijg je een inzinking'. Het gekke van het geval was echter, dat ik de inzinking kreeg".

„Er wordt de laatste tijd veel gesproken over autonomie enzo", aldus de heer Van Kanten. „Vooral onder de jongelui bestaat de neiging om zich een oordeel te gaan vormen over zulke onderwerpen.

Als Suriname kan ik hierover spreken omdat Suriname en Curaçao in dezelfde positie verkeren. En dan wil ik zeggen, dat wij moeten bewijzen die autonomie waarnaar wij streven, waard te zijn. Zelfstandigheid brengt een grote hoeveelheid plichten en verantwoordelijkheden. Ik wil erop wijzen, dat Curaçao nog grote behoefte heeft aan Nederlanders als den heer Van Geelen. Hij gaat nu met verlof naar Nederland maar moet niet in Nederland blijven. Curaçao heeft mannen nodig als hij."

Op verzoek van den heer Van Kanten worden drie hoera's op den Directeur uitgebracht. Spontaan juichen de jongens om hun bijval te betuigen.

De geslaagden Sielinksi en Melfort voeren dan nog het woord om dank te betuigen voor de goede zorgen die aan hen zijn besteed. Melfort hoopt dat Gods zegen zal neerdalen over alle leraren.

Nogmaals dankt de heer Van Geelen ontroerd en belooft, dat — mits men hem niet in Nederland vasthoudt — hij zeker naar Curaçao zal terugkeren.

Sociale Beweging.

Beveridge, de bekende samensteller van het plan Beveridge zegt geen vertrouwen meer te hebben in zijn eigen plan.

Hoe of dat nu zo ineens komt? Wel hij is bekeerd van nationalisatie. Het is de oude zaak, wanneer een mens voor zich zelf werkt, dan werkt hij 100% en zo mogelijk meer, doch wie werkt „voor de zaak" komt in de verleiding niet zo hard meer te werken, als wanneer het voor zich zelf was.

Deze week wees de „La Union" er op, hoe daar b.v. op Aruba het autobusbedrijf van de V.O.C. onder peil is, daar de chauffeurs geen hart voor de zaak schijnen te hebben. Niet iedere centralisatie in het verkeerswezen is per se een vooruitgang voor het publiek, was de ongeschreven conclusie. Bovendien is het type van de zespersonen bus voor de tropen een uitkomst en het kan een economische oplossing zijn voor verkeer op korte aftand.

Goed nieuws is er deze week. De verbeterde verzekeringswetten traden in werking. We gaan toch werkelijk vooruit.

Er is geen letter van hulde gebracht aan de statenleden, die in December 1944 die wijziging er door brachten. Men moet toch eerlijk blijven en ook weten te waarderen. De vereniging San Telmo heeft er ook nog een succes meebehaald. Men schreef op 1 April 1946 een brief naar den Gouverneur om toch die aangenomen wijziging van December 1944 nu eindelijk van kracht te doen zijn. Op 10 April kwam het gunstige antwoord, dat de zaak in studie was en nu gelukkig werd de wijziging een feit. Spoedig komt er hopen wij de door ons ten tijde van den heer van Boven reeds gevraagde verzekeringsexpert voor het gouvernement, zodat quaestie als de oprichting van een eigen verzekeringsbank voor Curaçao op korte termijn vakkundig beoordeeld kan worden.

Onze collega's van de Surinaamse Katholieke Volksbond hebben geprotesteerd tegen de commissie die naar Nederland vertrok, dat protest van de Surinaamse Volksbond begrijpen we, ten eerste omdat daar nog geen Katholieke partij bestaat is de Volksbond wel een aangewezen instantie om op zulk zaken te letten en ten tweede begrijpen we dit protest dubbel en dwars daat de heren in hun petitie de gelijkstelling zwijgend hebben weggewerkt.

In December hebben wij getracht het hart der statenleden te vermurwen en ook over te gaan tot verzekering van het huispersoneel. De heren hieven lamentaties aan over luie, niets doende brutale meiden en maakten deze groep niet tot een wettelijk verzekerde groep. Tot onze grote vreugde zien we nu echter een advertentie van de N.V. Fatum, waarbij men zegt de gelegenheid geopend te hebben om op basis van de ongevallen en ziekteregeling ook uw huispersoneel te verzekeren. Weest sociaal en doet het.

R.K. Volksbond.

Ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

Het Bestuur van de afdeling Pietermaai der R.K. Partij meldt ons:

Wij lezen in de „Democraat" van gisteren, 5 Juli, onder „Steken in de rug":

„Men neemt natuurlijk geen genoegen met zulk een handelwijze van het hoofdbestuur, die er uitsluitend op gericht is om voor hoge Katholieke ambtenaren hand- en spandiensten te verrichten."

Hoogstwaarschijnlijk heeft de Democratische Partij wel gelijk, wat betreft het hand- en spandiensten verrichten voor hoge katholieke ambtenaren, maar protesteren ten stelligste tegen de insinuaties, als zouden hoge katholieke geestelijken hier de hand in hebben gehad.

Wij kennen maar één hogen katholieken geestelijke en dat is onze Bisschop, Mgr. Verriet. Hij heeft zich steeds rigoreus buiten alle politiek gehouden.

We kunnen dus wel niet zeggen, dat Hij achter onze actie staat, evenmin achter die van het Hoofdbestuur.

Hij is door ons als arbiter in deze quaestie gehaald en zijn houding was uiterst correct en sympathiek.

Dat er geen overeenstemming viel te bereiken, was zeker zijn schuld niet.

Wil de Democratische Partij zich zuiver tot politiek terrein bepalen, dan heeft ze, dank zij de fraaie handelwijze van ons huidig Hoofdbestuur, helaas voorlopig nog stof genoeg.

De Secretaris,
C. W. F. Davelaar.

Nieuws van Overal

KOSTBARE OORLOG.

Volgens een rapport, afkomstig van een Amerikaans inlichtingenbureau voor het zaken- en bedrijfsleven, hebben de diverse oorlogen, die Amerika heeft gevoerd, het land meer dan $ 414.000.000.000 gekost. Dit is meer, dan de Verenigde Staten sedert de onafhankelijkheidsverklaring in 1776 in reserve hebben gehad. Voor dit bedrag zou elk Amerikaans gezin zich een nieuw huis en een nieuwe auto kunnen aanschaffen, en bovendien nog $ 2000 op de spaarbank kunnen hebben.

(Elseviers).

Bonaire

HET KRUIS BIJ POZ NOBO.

Rechts van de weg naar Poz Nobo, ten Zuiden van Tera Corá, liggen een hoop stenen opgestapeld met een kruis erop. Daar is ongeveer 60 jaar geleden een meisje, Johanna Bernabela genaamd, met een kruik water op het hoofd gestruikeld en gevallen. Zij viel achterover en stierf onmiddellijk. Ze werd op het parochiekerkhof begraven. Uit piëteit voor de plaats, waar dit droevig ongeval plaats greep, heeft men er een primitieve grafsombe opgericht.

De Wordinsgeschiedenis van de Havencentrale

Een straffe havenorganisatie, een gedisciplineerde arbeidsbeweging, sociaal voelende stuwadoorsondernemingen, zie hier de eerste en noodzakelijke vereisten voor een goed havenbedrijf.

De havenorganisatie is gekomen; de gedisciplineerdheid tekent zich reeds af in duidelijker vormen dank zij nieuw leven en concurrentie in de arbeidersbeweging: het sociaal gevoel der werkgevers is reeds verschillende malen gebleken.

De drie peilers staan er dus; nu rest nog in onderling samenwerking het gebouw op te zetten.

Wij mogen gerust zeggen dat de avond van gisteren, 4 Juli, de dag die heel de Verenigde Staten uitbundig viert als de geboorte van een nieuw tijdperk, ook voor Curaçao van een uitzonderlijke betekenis zal blijken te zijn.

„Enisus arces attigit igneas", door geweldige inspanning bemerkte hij de vlammende hemelburchten.

Door zwoegen, vechten en volhouden is nu eindelijk de Havencentrale gekomen.

Voor den buitenstaander is het maar een simpel ontwerp bestaande uit 19... eenvoudige artikelen, gesteld in duidelijke, voor eenieder verstaanbare taal.

Voor den insider is het de vrucht van een sociaal ontwaken, is het het resultaat van conflicten, verlangens, evoluties!

„Er wordt ingesteld een Havencentrale Curaçao, gevestigd te Willemstad op het eiland Curaçao, omvattende alle op Curaçao gevestigde stuwadoorsondernemingen en havenarbeiders" (art. 2.)

Daar staat zij nu voor ons, de stam, die vele takken zal schieten in de vorm van uitvoeringsbesluiten, om, gevoed door de goede wil tot collaboratie, vruchten af te werpen voor den havenarbeider, voor de stuwadoorsonderneming en voor Curaçao zelf.

Ons geliefd eiland, verstoken van de eigenlijke tropenweelde heeft een rijke compensatie gekregen in zijn natuurlijke haven, de bron van en de waarborg voor de welvaart.

Onze grauwe rotsblok, symbool van hardheid van ons volk, is gespeend van bodem-rijkdom, maar bezit de weelde van die diepe vaargeul, eindigend in het het hart van onze industrie: het Schottegat. Curaçao en de haven zijn één. De hele geschiedenis door is dit zo geweest: ieder gevecht om het eiland, ging om de haven.

Curaçao is gegroeid met de haven, zij is groot geworden door de haven. Iedere Curaçaoënaar is een deel van de haven, evenals de haven een deel is van iederen Curaçaoënaar. Ik kan mij zo goed herinneren, hoe wij jaren terug als kleine jongen, voor en na schooltijd letterlijk in de haven lagen, in roeiboten en in het water; hoe die zeldzame mooie zeilschepen, driemasters en tweemasters, meesterstukken op het gebied van de scheepsbouw, met vlaggen, muziek en drank te water gingen en hoe trots iedereen die witte juwelen voor het eerst gedreven door de Passaat, de havenmonding zag uitvaren; ik herinner mij zo goed, hoe trots wij waren dat onder iedere naam stond: „Curaçao"!

Curaçao en de haven zijn één! Dat bleek weer gedurende de laatste strubbelingen, — gelukkig opgelost — hoe iedereen er de mond van vol had.

Wij dwalen af van ons onderwerp, de wordingsgeschiedenis van de Havencentrale en wel in het biezonder de geschiedenis van de laatste tijd.

Het begint met moeilijkheden in het jaar 1945 dat leidde tot indiening van een „memorandum" door de gezamenlijke Stuwadoorsondernemingen.

Deze hadden aan den lijve ondervonden dat samenwerking slechts mogelijk was met een georganiseerde groep, mits in deze groep discipline heerste.

Onderhandelingen met vertegenwoordigers van arbeidersgroepen is waanzin, wanneer tevoren vaststaat dat de onderhandelaars de mensen niet achter zich hebben.

Onderhandelen met een bestuur zonder gezag, zonder overwicht en zonder prestige, is chaos scheppen en betekent samenwerken met anarchisten.

Onderhandelen met het vooruitzicht dat de overeenkomst toch niet wordt nageleefd is neerhalen van eigen vlag!

Het was daarom buitengewoon verheugend dat dat „Memorandum" aangeboden werd.

Helaas echter bleken de voorstellen niet in goede aarde te vallen. Er heerste bij de arbeidersgroepen blijkbaar wantrouwen tegen de werkgevers: tegen deze rots van vooroordeel is het voorstel te pletter gelopen en de gewone weg van zovele nuttige projecten gegaan: nl. de rust in een stoffig dossier!

Verwonderlijk was dit niet. De sociale ontwikkeling kan men niet forceren, hoogstens leiden! Het wantrouwen was geboren omstreeks 1923, het jaar van „opstand", toen drommen mensen door de stad trokken, het kantoor van de KNSM tot splinters sloegen den directeur abusievelijk aframmelde enz. De gebeurtenissen op en om die „dies ater", die zwarte dag, bleef voortleven in de historie en leeft nog voort.

Januari 1946: nieuwe moeilijkheden — arbeiders bij monde van de San Telmo eisten *f* 1,25 voor gewone en *f* 2.50 voor overuren, (de lonen waren *f* 0.75 en 1.25) de maatschappijen weigerden — nieuw voorstel van de arbeiders *f.* 1.— gewone en *f* 1,75 overuren, benevens een aantal sociale voorzieningen.

Onderhandelingen liepen vast — een commissie werd door den Gouverneur benoemd — de commissie werd plotseling gedesavoueerd door de San Telmo — nieuwe commissie, die onder de strakke leiding van den Heer Mensing in korte tijd voor de termijn van zes maanden een loonvaststelling aan den Gouverneur — die als arbiter was verzocht — adviseerde.

Inmiddels was er enkele dagen gestaakt. Uit deze onderhandelingen waren enige zeer belangrijke tekenen naar voren gekomen.

1) Algemeen verlangen naar een straffe havenorganisatie, zowel van werkgevers als van werknemerszijde.

2) Het bestaan naast de San Telmo van een tweede havenarbeidersvereniging n.l. de Democratische Unie.

3) Het wantrouwen tegen de werkgevers was niet zo fel, vertrouwen had men echter nog niet.

4) Drang naar moderne sociale voorzieningen voor den havenarbeider.

De Gouverneur besliste — het loon werd vastgesteld voor de termijn eindigend 3 maanden na inwerktreding van de havencentrale — terwijl erop gerekend werd dat dit ongeveer 6 maanden zou zijn. De wetsmachine maalt helaas langzaam en de centrale is niet gekomen binnen de gedachte tijd.

Een minder gelukkig gestelde brief aan den Gouverneur en de publicatie hiervan stichtte enige verwarring — het niet tijdig betalen van het vastgestelde loon met terugwerkende kracht door een der maatschappijen welke met personeelstekort te kampen had, prikkelde de gemoederen; het wantrouwen kwam naar boven en...... buiten weten der bonden en later tegen de wil van deze werd het werk ongeveer 2 dagen neergelegd bij de betrokken maatschappij. Ook dit werd geregeld.

Het ging enige tijd goed, totdat er weer de ontevredenheid doorbrak en nu over het voor overtime vastgesteld loon van *f* 1,40 per uur. Tegen het uitdrukkelijk schriftelijk gegeven woord in weigerden de arbeiders na 16 uur, op Zaterdagmiddag en Zondag door te werken. Ook nu stonden de Bonden, de waarde en heiligheid van het eens gegeven woord erkennende, niet achter de stakers.

Er werd gepraat, gesproken en geschreven, het hielp niets. Men bleef weigerachtig na 16 uur het werk voort te zetten. De funeste gevolgen deden zich weldra voelen: onze haven bleek zeer trefbaar te zijn. Verschillende schepen namen geen volle lading voor Curaçao meer mee, overscheeplading verminderde — andere boten dreigden helemaal niet meer te zullen komen.

De publieke opinie vormde zich tegen de stakers — vele arbeiders zelf zagen het verkeerde van hun houding in deze in — en tenslotte werd dank zijn de medewerking van de Besturen der San Telmo en de inmiddels erkende Democratische Unie, de mensen van het verkeerde hunner standpunt overtuigd en met de toezegging dat zij op korte termijn zouden horen tot wanneer de loonvaststelling zou gelden — wat dan ook gebeurd is — namen zij het werk met animo weer op en zetten de traditie en goede naam van de Curaçaose Havenarbeiders voort.

Deze laatste gebeurtenissen mogen wij zeker beschouwen als een keerpunt ten goede der arbeidersbeweging: de openlijke erkenning van de heiligheid van het eens gegeven woord: de openlijke erkenning dat men zich door het woord der Bestuurders gebonden acht!

Iedere arbeidersbeweging heeft in het begin met moeilijkheden te kampen en wij willen niemand te kort doen door op te merken dat de moderne beweging hier nog in de kinderschoenen staat.

Het is nu de kunst de groei in goede banen te houden en te stimuleren ook van overheidswege.

De uitdrukkelijk, tijdens de laatste conflicten geuite wens van alle partijen, om tot oprichting van een Havencentrale te geraken, geeft de verzekering dat deze partijen ook bij de verdere uitbouw van deze Centrale daadwerkelijke steun zullen geven. Het geeft de zekerheid dat met deze centrale een verdieping van ons Sociaal Gebouw: de Havencentrale zal uitgroeien tot een centrum van het Havenbedrijf, waar partijen onder leiding van den inspecteur, alle voorkomende problemen kunnen bespreken en oplossen, zoals de Memorie van Toelichting zegt.

En het geeft de garantie dat door dit behartigen der belangen in haar geheel, conflicten en stagnatie nagenoeg tot het verleden kunnen behoren.

Op grond van bovenstaande mogen wij door herhalen wat in het begin van deze beschouwing gezegd is n.l.: dat de avond van 4 Juli voor Curaçao van uitzonderlijke betekenis zal blijken te zijn.

I.C.D.

Mixe Nieuws

INTRONISATIE TE ZAQUITO.

Gistermiddag heeft Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, de intronisatie verricht van het H. Hart in het ziekenhuis te Zaquito. Bij deze plechtigheid preekte Zijne Hoogwaardige Excellentie over: De Wonderlijke uitwerking van Gods liefde.

VORMEN.

Morgenmiddag zal Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, het H. Vormsel toedienen in de Pro-Cathedrale Kerk van de H. Anna en in de kerk van de H. Familie te San Mateo.

SPORT

K.S.C.

Morgen wordt op Barber voetbaldag gehouden. Op het Rif speelt om 16.15 uur Ecuador tegen de Portugezen.

HET TENNISTOURNOOI TE WINBLEDON.

Yvon Petra kampioen.

De dertigjarige Yvon Petra van Frankrijk, die zijn café aan de Champs Elyssées zes maanden geleden verkocht teneinde zich meer op de tennissport toe te leggen, heeft het kampioenschap heren enkel behaald in het tournooi te Wimbledon. In de finale versloeg hij Geoff Brown van Australië met 6—2, 6—4, 7—9, 6—8, 6—4. Het was voor de eerste maal, dat Frankrijk het kampioenschap won sedert 1929. Toen Brown de laatste bal sloeg over de lijn rende Petra naar het net, sprong erover en liet tegelijk zijn racket vallen. Hij schudde krachtig de hand van Brown en — zich toen de racket herinnerend waarmede hij de strijd van 2 uur en 5 minuten gewonnen had op Wimbledons beroemde middenbaan, liep hij om het net heen om het van het gras op te rapen. Petra nam zijn racket op en kustte het ettelijke malen. Vervolgens keerde hij zich om en poseerde met de arm om Brown voor de fotografen. Petra's snelle services en zijn grote lengte hielpen hem, doch hij toonde ook, dat hij over een grote vaardigheid beschikt. Petra werd bestormd door geestdriftige Franse aanhangers in de kleedkamer na de wedstrijd. Zij drukten zijn handen en kusten hem op beide wangen. Petra zeide: „Ik ben zeer trots en blij dat ik gewonnen heb en vooral omdat ik de eerste Fransman ben wiens naam op de beker zal komen te staan sedert Henri Cochet won in 1929. Het was een van de vinnigste wedstrijden en ik ben vol bewondering voor de moedige strijd die Brown geleverd heeft."

In de semie-finale van de wedstrijden dames dubbel versloegen Louise Brough en Margaret Osborne Patricia Todd en Dorothy Bundy met 6—4, 6—4.

Zij zullen in de finale uitkomen tegen Pauline Betz en Doris Hart van de Verenigde Staten, die mevrouw Kay Sammers Menzies en mevrouw Jean Nicoll Bostock van Engeland versloegen met 3—6, 6—3, 6—4.

De Noordamerikaanse Louise Brough kwam in de derde finale (enkel, dubbel en gemengd dubbel) door samen met Tom Brown van Australië de Noordamerikaanse combinatie van Harry Hopman en Margaret Osborne te verslaan met 6—3, 6—3.

In de semi-finale gemengd dubbel wonnen Geoff Brown van Australië en Dorothy Bundy van de Verenigde Staten het van Budge Patty en Pauline Betz van de Verenigde Staent met 12—10, 6—2. (Wimbledon, (P) 5.7).

CURAÇAO

ERNESTO MARTIJN NAAR CANADA.

Maandag, 8 Juli, zal de Heer E. C. Martijn naar Montreal in Canada vertrekken voor zaken- en familiebezoek. Het voornaamste doel van den Heer Ernesto Martijn zal zijn een filiaal van de firma E. & G. Martijn in Montreal op te richten. Het zal een N.V. zijn onder de naam van E. & G. Martijn Canada (Ltd.).

Na de oprichting van dit onderdeel der firma, dat geruime tijd in beslag zal nemen, zal de Heer Martijn weder naar Curaçao terugkeren.

JONH MENGE SLAAGDE.

Als nummer één van het gymnasium te Gulpen in Limburg slaagde John Menge (Johnito) voor het eindexamen. De jonge Menge, die 18 jaar is, is een zoon van onzen bekenden stadgenoot John Menge. Hij werd geboren in Santo Domingo en ging studeren in Nederland. Tijdens de strijd in Limburg werd hij gewond, waardoor hij zijn eindexamen een jaar moest uitstellen. Johnito gaat verder studeren in de Rechten.

Groeiende Belangstelling voor De West.

door

George Seppen.

Tegelen.

Alle merkwaardige en bedenkelijke uitingen ten spijt, waaraan zich onlangs nog een radiospreker heeft schuldig gemaakt, kan niet worden gezegd, dat deze laatste erin is geslaagd de gemoederen in de lande in beweging te brengen. Ten eerste luistert lang niet iedereen naar de sprekende geluiden der verschillende radio-omroepen en ten tweede wordt er vaak met een half, zo niet met een kwart, oor gehoord.

Desniettemin blijft het betreurenswaardig, dat deze wanklanken werden geproduceerd en daarom is het goed, dat hoor en wederhoor werd toegepast, in zoverre, dat de toelating van een ander gezichtspunt ten aanzien van de gang van zaken op Curaçao, spontaan werd opgevraagd.

Doch al luistert niet iedereen naar de radio, als er over De West gesproken wordt, dit betekent niet, dat er in het huidige Nederland geen belangstelling voor deze overzeese gebieden zou bestaan. Integendeel, gaarne hoort men wat meer over Suriname en Curaçao en ook de Nederlandse Pers staat haar zo uiterst beperkte plaatsruimte welwillend af, wanneer er wat over De West te melden is.

Periodiek terugkerende lezingen over De West, uitgaande van de Koninklijke Vereniging „Oost en West", zoals onlangs door den Inspecteur van het Onderwijs in Curaçao, Dr. Goslinga, op de hem eigene geestige wijze, werden gehouden, doen veel goed en een artikel van Ir. Groote over woningbouw op Curaçao in de Gooi- en Eemlander trok de aandacht.

Met een oprecht gevoel van erkentelijkheid, bezochten wij één dezer dagen de uitgeverij van Martinus Nijhoff in den Haag, wiens waardige bedrijf gedurende de bezettingsjaren de uitgave van de Westindische Gids voortzette, ondanks schier onoverkomenlijke bezwaren, die zware tijd eigen. Een bediende verzekerde ons: „De oude Heer Nijhoff is al meer dan tachtig jaar, maar hij stond erop, dat de Westindische Gids bleef verschijnen. Eigenlijk moet er dik geld bij, maar de firma stelde er een eer in, toch door te zetten!"

Dit pleit niet alleen voor een uitgever van de oude stempel, aan wien het algemeen belang zeker niet voorbijgaat, ondanks moderne bezwaren tegen de verfoeilijkheid van het oude „vrije bedrijf", maar stelt tevens aan allen, die van goede wille zijn in De West, de plicht om zich op dit tijdschrift te abonneren. De West-Indische Gids behandelt niet alleen allerhande typische onderwerpen op wetenschappelijk verantwoorde wijze, maar geeft bovendien een volledige biografie van alles wat over deze gebieden verschijnt. Wij kochten een exemplaar van de, gedurende de oorlogstijd, verschenen vijf delen, waarvan nog enkele gebonden exemplaren voorradig zijn. En wij deden dit niet alleen, om op de hoogte te komen van wat er in die tijd verscheen, maar tevens om de bruine banden met den klapperboom als trouwe vrienden om ons heen te hebben. Immers zij bevatten kostbare herinneringen aan een goede tijd!

Wij zijn ervan overtuigd, dat de West-Indische Gids enige duizendtallen abonnees ten volle waard is, vooral, omdat dan de reikwijdte met betrekking tot illustraties en uitbreiding groter wordt. En dit laatste is iets, dat de voorlichting over De West ten goede komt en waaraan wij allen hebben mede te werken.

De aankomst van de beide Commissieën uit Suriname en Curaçao, enkele dagen geleden, werd per radio bekend gemaakt en besloeg enkele kolommen in de dagbladen, terwijl het nieuws ook voorkwam in provinciale bladen in de uithoeken des lands.

Er wordt de laatste tijd nogal eens over gebrek aan goede voorlichting geklaagd en ook wij geloven, dat hierin terdege moet worden voorzien. Dit geldt niet alleen ten aanzien van adspirant-West-Indië-gangers, die soms met de vreemdste opinies rondlopen, maar ook voor allen, die iets verder willen gaan, dan de kennis van het gemiddelde Nederlandse Geschiedenis en Aardrijkskunde-boekje, waarin de beide West-Indische gebiedsdelen met een vloek en een zucht werden afgedaan.

Merkwaardigerwijze krijgt Curaçao opvallend meer berichten in het radio-nieuws van A-N-P dan Suriname en dat is wel jammer, want het publiek meet vaak de betekenis van een gebied af van de mate van frequentie, waarin het in het dagelijkse nieuws pleegt voor te komen. Dit laatste bedoelt slechts een compliment aan den Curaçaoaen en zeker geen verwijt aan den Surinaamsen vertegenwoordiger van het ANP te zijn.

Wij hopen ook van harte, dat daarin ten spoedigste zal worden voorzien, opdat van Suriname en Curaçao „mitsgaders hare volheid" (om een bijbelwoord te gebruiken), kan worden getuigd, dat zij een plaats innemen in de harten van het Nederlandse volk, omdat wij er ons èn door historische, èn door culturele, banden, mede verbonden weten.

Ten overvloede moge wellicht worden opgemerkt, dat briefschrijver in die richting — wegens verblijf in actieve werkelijke dienst — voorlopig geen aspiraties heeft.

Tien Guernsey koeien welke door een Colombiaansen veehouder werden gekocht, worden gedreven in een tweemotorig vracht vliegtuig op het vliegveld Teterboro van New Jersey voor een vlucht naar Bogotá, Colombia.

Nederlands Deviezenprobleem

Uiteenzetting van den President van de Nederlandse Bank

Ten kantore van de Nederlandse Bank werd door den president, Dr M. W. Holtrop, een uiteenzetting gegeven van de deviezensituatie, waarbij hij begon met erop te wijzen, dat op de duur deviezen slechts kunnen verkregen worden door aan het buitenland goederen te verkopen of diensten te verlenen. Blijkt het niet mogelijk dat in voldoende mate te doen, dan is tijdelijk uitkomst te vinden door of in het buitenland deviezen te lenen, d. w.z. crediet op te nemen, of eventueel beschikbare buitenlandse bezittingen te liquideren, b.v. dus door verkoop van buitenlandse effecten.

Voor de oorlog werd het tekort op de zgn. handelsbalans goedgemaakt door een overschot op de zgn. dienstenbalans.

Thans is de toestand geheel anders.

Het tekort op de betalings-balans.

Aangenomen mag worden, dat de invoer in 1946 ca. ƒ 2000 à 2300 millioen zal bedragen, waartegenover een export zal staan van vermoedelijk slechts ƒ 600 à 700 millioen. De export zal de import derhalve slechts voor ca. 30 pct. dekken, tegen een percentage van 74 in 1938. Houden wij rekening met de overheidsuitgaven in het buitenland, o.a. die ten behoeven van Indië, dan moet aangenomen worden, dat het tekort op de totale betalingsbalans niet, zoals gewoonlijk, geringer zal zijn dan op de handelsbalans, maar dit integendeel nog met een belangrijk bedrag zal overtreffen. Ter dekking van dit tekort staan ons ten dienste: a) de uiterste zuinigheid van de import; b) de bevordering tot het uiterste van de export; c) het opnemen van buitenlandse credieten en d) het gedeeltelijk liquideren van buitenlandse beleggingen.

De maatregelen, die genomen zijn om de geschetste situatie het hoofd te bieden zijn in het kort samengevat: 1. het afhankelijk maken van de invoer van invoervergunningen, 2 het afhankelijk maken van de export van exportvergunningen, 3. de onderwerping van het gehele deviezenverkeer aan de controle van de Ned. Bank, zoals geschied is in het deviezenbesluit 1945 en de daarmee verbonden uitvoeringsmaatregelen.

Onvoldoende begrip bij het publiek.

De reactie van het publiek op dit complex van maatregelen toont, dat het zich onvoldoende bewust is van de ernst van de toestand, waarin ons land verkeert en van de noodzakelijkheid de gegeven voorschriften loyaal na te leven teneinde ons herstelprogramma te doen slagen. Dit blijkt:

1. Uit de traagheid in het vervullen van de verplichting tot aanbieding, resp. aangifte van dollar- en pondenvorderingen. In dit verband moet met de nadruk gewezen worden op de sluitdatum van 15 Juni voor de bepaalde aangiften. Binnenkort is een wijziging der blokkeringsbepalingen te wachten, in die zin, dat de tegenwaarde van vrijwillig ten aankoop aangeboden vreemde valuta, zal worden afgerekend voor 40 pct. op vrije en voor 60 pct. op geblokkeerde rekening, zulks onverminderd de reeds bestaande gunstiger regeling voor vreemde valuta verkregen door levering van goederen en verschaffing van diensten aan het buitenland na 5 Mei 1945.

2. Uit de zeer vele ongerechtvaardigde aanvragen, welke wij ontvangen om over aanwezig dollar en ponden tegoed zelf te mogen beschikken.

3. Uit de talrijke min of meer openlijke deviezenovertredingen, welke door het publiek worden begaan, zoals de frauduleuze „geschenk" zendingen, de „zwarte" buitenlandse reizen en de rechtstreekse deviezensmokkelarij.

Deze euvelen kunnen slechts met succes bestreden worden, wanneer het deviezenrecht in het rechtsbewustzijn van het publiek doordringt en daarin wordt aanvaard. Daartoe is het besef nodig, dat de deviezen-controle voorlopig volstrekt onvermijdelijk is en dat zonder deze ons land de voor herstel en wederopbouw allernoodzakelijkste importen niet zou kunnen financiëren.

ONS KONINKRIJK

STAKING VOORBIJ.

De staking van de zeelieden en havenarbeiders is thans definitief geëindigd. In Amsterdam hebben allen en in Rotterdam 80% de arbeid hervat. Niet alle stakers zijn naar hun werk teruggekeerd, omdat verscheidenen inmiddels een andere werkkring hebben gevonden.

Te Amsterdam wilden oorspronkelijk velen de nieuwe arbeids-overeenkomst niet tekenen, daar in deze overeenkomst staat, dat de werkgever slechts na een jaar een jaarlijks verlof behoeft te geven. De arbeiders vreesden dat zij tot 3 Juli 1947 moesten wachten vooraleer recht op verlof te hebben. De werkgevers besloten evenwel geen gebruik te maken van de mogelijkheid, die hun door het tekenen van de nieuwe arbeids-overeenkomst geboden werd. De werknemers hebben dan ook allen de arbeids-overeenkomst getekend.

Het Communistische bad „De Waarheid" schrijft, dat de staking geëindigd is met een overwinning voor de Eenheids Vak Centrale. Alsof de erkenning van de E.V.C. de enige inzet was. Het „Vrije Volk" daarentegen schrijft dat deze staking een nederlaag betekent voor de E.V.C. en dat de strijd volkomen nutteloos is geweest. Beide bladen trachten aldus politieke munt te slaan uit deze actie.

LOON- EN PRIJSREGELING.

Op het Congres van de Nederlandse Vak Verenigingen werd besloten de onderhandelingen tussen N.V.V. en E.V.C. voort te zetten. Op dit congres werd een bezwaar naar voren gebracht tegen het optreden van Rijks-bemiddelaars.

Een vertegenwoordiger van de fabrieksarbeiders sprak zich uit tegen het overgaan van de S.D. A.P. in de Partij van de Arbeid. Deze spreker achtte ook de portefeuille-wisseling [van handel en nijverheid naar sociale zaken. — Red.] van Minister Vos inopportuun. De fabrieksarbeiders zijn van oordeel, dat zij een eigen politiek moeten voeren. Bij de arbeiders laagste loonklasse heerst werkelijke nood en de woordvoerder der fabrieksarbeiders meende, dat de vakbonden niet alleen de lonen dienen vast te stellen, maar ook de prijzen.

EEN BRABANTSE VOLKSBEWEGING.

In December van 1945 werd te Tilburg door een kleine groep van jonge Brabanders besloten tot het oprichten van „De Brabantse Beweging".

Kort en krachtig wordt het doel en streven van de beweging in een van de vlugschriftjes uitgezet.

De Brabantse Beweging gaat er van uit, dat Noord-Brabant een overwegend Katholiek gewest is en zich cultureel en maatschappelijk als een katholiek gewest moet ontplooien.

Zij zal er naar streven een sterke gemeenschapszin in het leven te roepen onder het Brabantse Volk en tussen Noord-Brabant en de andere gewesten. Zij zal zich bij haar actie rechtstreeks wenden tot het gehele Brabantse volk.

Zij wil daarom Brabantse cultuur, die uiteraard een katholieke cultuur is, ontwikkelen en stimuleren, de sociaal-economische belangen van Brabant behartigen en eens en voor altijd een einde maken aan de achterstelling en uitbuiting van het Zuiden respectievelijk bij en door het Noord-Westen van Nederland.

Ieder rechtgeaard Brabander, ongeacht van welke rang of stand, zal in de Brabantse Beweging een vurig verdedigster vinden van zijn rechtvaardige belangen".

De Brabantse Beweging wendt zich tot het gehele Brabantse volk met het verzoek om werkelijk mee te werken aan een ware Volksbeweging, tot nu toe is er van dit laatste nog niet veel terecht gekomen.

Inmiddels is de nieuwe beweging tot overeenstemming gekomen met de oude, reeds bestaande „Brabantia Nostra".

Het maandblad „Brabantia Nostra" zal thans plaats maken voor een nieuw geïllustreerd Brabants gezinsweekblad.

„MIJNHEER DE DIENSTBODE", PRIMEUR VAN AMSTERDAM.

In plaats van ƒ 30 steun ƒ 36 voor huishoudelijk werk.

Met medewerking van het Gemeentelijke Arbeidsbureau zal in de hoofdstad des lands (zonder dwang) een proef worden genomen met mannelijke dienstboden, die ouder zijn dan 45 jaar. Zij zullen worden gerecruteerd uit de drie à vierduizend werkloze magazijnbedienden zeelieden, hotelbedienden, glazenwassers en anderen, die op het ogenblik bij het Arbeidsbureau zijn ingeschreven en tot dusverre steungeld ontvingen, tot maximaal ƒ 30 per week.

Het minimum-loon, dat deze mannen met hun huishoudelijke bezigheden zullen verdienen, zal ƒ 36 per week bedragen. Huisvrouwen, die dit niet kunnen betalen, wordt aangeraden met een andere familie samen te doen. (Staat de wereld nu werkelijk niet op haar kop? — Red.)

KATHOLIEKE GESCHIEDSCHRIJVING.

Dr. A. C. J. de Vrankrijker schrijft in Christofoor:

Een boek als dat van Beermann [Stad en Meijerij van 's-Hertogenbosch van 1648 tot 1672] doet ons bedenken, hoe zeer de geschiedschrijving van Katholieke zijde veranderd is sedert dokter Nuyens schreef. Toen moest stelling genomen worden tegen het zogenaamd neutrale, tegen de liberale schrijverij, die eenzijdig was, die de glorie van Nederlands protestanten beschreef en de roem van Brabants eenvoudigen niet kende. Nuyens deed in zijn ijver de weegschaal naar de andere zijde doorslaan en overdreef ook. Moeten wij dit nu nog doen? Beermann deed het niet. Hij schreef rustig, bezonnen, stelde goed en kwaad beide in het licht.

Een Katholiek kan schrijven zonder de noodzaak om zwaar gewicht op de schaal te leggen; ook zonder dat bereikt hij evenwicht. De geschiedschrijving loopt hier parallel aan de politiek. Het is niet meer nodig om opzettelijk Katholieke geschiedschrijving te willen plegen. Men behandelt het onderwerp naar waarheid. De Katholiek heeft zijn achterstand ingehaald, hij heeft zijn plaats bezet, zijn erkenning verworven. Het heeft voor hem geen zin meer zich een afzonderlijk etiket op te plakken en alleen in een hokje te kruipen, afgesloten voor kijkers uit ander milieu. Hij kan zich gerust vrij en frank in het midden, in de massa begeven, zich bewust van zijn kracht.

RIJKE OOGST VOORZIEN.

In de Wieringermeer belooft de eerste oogst zeer veel voor de toekomst. 2500 Arbeiders zullen nodig zijn om de oogst binnen te halen. Het huisvestingsprobleem dezer arbeiders was vrij moeilijk en 600 heeft men moeten onderbrengen in nabij liggende plaatsen, zoals Medemblik.

